

ciekawą i godną polecenia. Niewątpliwie adresowana jest nie tylko do wąskiego grona specjalistów zajmujących się qumranologią. Wszyscy ci, których fascynuje historia, archeologia i Pismo św., znajdą w tej książce wiadomości poszerzające ich zainteresowania.

Lublin

Ks. JACEK MOLKA

O. BETZ, R. RIESNER, *Jezus, Qumran i Watykan. Kulisy trzeciej bitwy o zwoje znad Morza Martwego*. Z niem. przeł. R. Kiełbasińska. Wstępem opatrzył Z.J. Kapera. The Enigma Press, Kraków 1996, ss. 237+IV tablice kolorowe i 25 fotografii.

Od kilku lat na Zachodzie pojawiają się skandalizujące publikacje antykościelne o rzekomym spisku Watykanu, który trzyma w tajemnicy dokumenty z Qumran. Szczególną popularność zdobyła ostatnio sensacyjna książka Baigenta i Leigha, *Zwoje znad Morza Martwego. Historia pewnego oszustwa*. Autorzy, znani już w Polsce z bluźnierczego apokryfu *Święty Graal i Święta Krew* (1984), wykorzystali tym razem poglądy żydowskiego badacza rękopisów qumrańskich, R. Eisenmana, by posłużyć się nimi w ataku na Ojca św. i Kościół katolicki. Prof. Eisenman twierdzi mianowicie, że pisma z Qumran, datowane powszechnie na II i I wiek przed Chrystusem, są świadectwem antyrzymskiej postawy pierwszych chrześcijan jerozolimskich i ich biskupa, Jakuba „brata Pańskiego”. Dziennikarze łatwo już „upiększyli” tę mocno kontrowersyjną tezę, którą nawet żydowski publicysta nazwał „niedołęstwem umysłowym” (H. Shanks). Gruntowną odpowiedź nieodpowiedzialnym dziennikarzom dali dwaj uczeni niemieccy z uniwersytetu w Tybindze, O. Betz i R. Riesner. Ich książka osiągnęła już 6 wydań w Niemczech, a ostatnio, staraniem dra Z.J. Kapery, ukazała się także w przekładzie polskim w krakowskim wydawnictwie Enigma.

W oparciu o fakty i gruntowną wiedzę obaj teologowie protestanci odpowiadają na trudne pytania, zniekształcane często przez tendencyjne media. Czy rzeczywiście ruiny osiedla w Qumran można datować na czasy Nowego Testamentu? Czy zagadkowa postać „Mistrza Sprawiedliwości” to ukryty pod pseudonimem Jakub brat Pański? Czy zwoje znad Morza Martwego zawierają krytykę Jezusa jako „Bezbożnego Kapłana”? Czy w siódmej grocie znaleziono greckie oryginały Ewangelii? Czy Watykan mógł mieć wpływ na opóźnienie publikacji dokumentów odnalezionych przed blisko 50 laty? Czy wreszcie teksty z Qumran pozwolą lepiej poznać naukę Chrystusa Pana? Obaj specjaliści niemieccy wyjaśniają cierpliwie i dogłębnie, językiem przystępnym, choć niejednokrotnie ciętym wszystkie skomplikowane kwestie, narosłe wokół zagadkowych zwojów. Fachowe dzieło Betza i Riesnera demaskuje wiele mitów kreowanych przez wrogie Kościołowi środki przekazu. Trudna, ale bardzo potrzebna książka wybitnych biblistów, których trudno posądzać o powiązania z Watykanem, ukazuje pułapki liberalnego rynku informacji.

Lublin

Ks. ANTONI TRONINA